

Arutelu Õisu ümbruse metsatööde plaani koostamiseks

Kohtumiskoht: RMK Õisu matkaraja parkla

Kohtumise aeg: 16.00–17.15

Arutelul osaleb kuus inimest, sealhulgas kolm RMK töötajat, üks Mulgi valla esindaja ja kaks Viljandimaa elanikku.

Arutelu juhib metsaülem Elor Ilmet ja kokkuvõtte arutelust koostab kaasamise spetsialist Susanna Kuusik.

Tutvustus

Viljandimaa metsaülem Elor Ilmet kirjeldab, et Mulgi valla üldplaneeringu projektis on väärtuslikuks metsamaastikeks määratud tiheasustusega alal ja sellest kuni 300 meetri kaugusel olevad metsa alad. Väärtuslikul metsamaastikul paiknevate metsade raietegevuse planeerimisel tuleb teha koostööd kohaliku omavalitsusega. Üldplaneeringus kirjeldatud väärtuslik metsamaastik on RMK hinnangul kõrgendatud avaliku huviga ala, kus metsatööd kohalike ja omavalitsusega läbi arutatakse. KAH ala piirid on RMK määranud metsaeraldiste kaupa, seetõttu on KAH ala suurem kui üldplaneeringus märgitu.

Metsaülem näitab kaardil, et Õisu ümber on maastikukaitseala ja palju sihtkaitsevööndit. Ta näitab kaardil, kus asuvad hooldatavad pool-looduslikud kooslused. Õisu ümbruses on KAH alal võimalik majandada metsa ligi 10 hektaril. Õisu ümbruses on viljakad maad – I ja 0 boniteedi maad – mets on siin hea kasvuga.

Elor Ilmet räägib RMK Õisu matkarajast, kus ollakse alustamas matkaraja korrastamist. Osalejad tunnevad huvi, kas ehituse ajal on võimalik rajal liikuda. Metsaülem leiab, et ehitusjärgus rajal liikumine ei ole küll mugav, aga rada kinni ei panda ja ligipääsu ei keelata. Raja ümbruses on võimalik ainult ohtlike ja murdunud puude raie ja koristamine – nendeks töödeks koostab RMK looduskaitseosakond lähteülesande ja tööd kooskõlastatakse Keskkonnaametiga.

RMK looduvaht Jörgen Bergmann ütleb, et tema kogemusel uut ja ilusat hoitakse, ta loodab, et uuel rajal suureneb ka külastatavus. Matkaraja renoveerimine plaanitakse lõpetada oktoobri lõpuks.

Arutelu

Elor Ilmet: Peame vajalikuks teha töid raudteetammi äärsel endisel heinamaal. See on 0,5 hektari suurune ala, kuhu osaliselt on kasvanud remmelgas ja valge lepp, osaliselt on see lage. Pärast harviku raiet tahaks istutada kase, sest siin on endine heinamaa, kus võiks eelistada lehtpuud.

Mulgi valla maa- ja keskkonnaspetsialist Anneli Pälsing leiab, et muud seal teha ei ole.

Elor Ilmet selgitab, et keskealisi metsasid pole järgneva 10 aasta jooksul vaja hooldada ja vana mets on kaitse all.

Martin Enn: Kas siin peaks tegema keskkonnamõju hindamist, kui kõrval on sihtkaitsevöönd?

Elor Ilmet leiab, et selleks vajadus puudub ja lisab, et selle metsaosa ja sihtkaitsevööndi vahe on kraaviga eraldatud.

Farištamo Eller küsib, kas siin annaks teistmoodi, kui ala lagedaks raiudes.

Arutletakse metsa esteetilise väärtuse, süsinikubilansi, puude põletamise ja mädanemise teemal.

Valgamaa metsaülem Risto Sepp selgitab, et hõredas metsaosas ehk harvikus on RMK-l uuendamiskohustus.

Anneli Pälasing: Lepikuid on igal pool, tasub tööd teha nagu metsaülema ettepanek oli.

Elor Ilmet kinnitab, et arvestame kogukonna soovidega tööde planeerimisel.

Farištamo Eller on kriitiline noorte metsade suhtes KAH ala teises osas, kus on tehtud lageraie ja ala ei ole metsa moodi.

Arutletakse metsaks arvestamise üle ja kas tegemist on noore metsaga või ainult metsamaaga.

Farištamo Eller küsib, mida tähendab kirjelduses, et piirkonnas käiakse marjul ja seenel.

Elor Ilmet: Me ei ole kaardistanud korilust, aga viljakatel muldadel kindlasti on seeni ja marju.

Farištamo Eller uurib, miks Õisus ei ole võimalik teha lageraie vabalt, mis on olnud muuhulgas ka kliimaministri ootus. Kui on tegemist asulalähedase piirkonnaga, miks on vaja lagedaks teha, parem valik oleks püsimetsandus ja valikraie. Kas siin tuleb sama kohutav, kui mujal?

Anneli Pälasing: Pärast raiet mõned aastad vaatepilt kohutab, aga edaspidi kasvab sinna ilus mets.

Farištamo Eller jääb seisukohale, et looduslikke metsasid tuleks kaitsta ja inimene ei suuda luua metsa.

Ühiselt leitakse, et metsal pole inimest vaja, inimesel on metsa vaja.

Ühine vaatlus ja arutelu jätk

Üheskoos liigutakse raudteetammi kõrval oleva ala juurde ja jätkatakse arutelu.

Elor Ilmet: Siin on viljakas kasvukoht, remmelgas ja lepp on hästi kasvanud, aga praegu on siin täius madal, pole tegemist kultuuriga – tegemist on selgusetu alaga.

Martin Enn nendib, et tegemist pole vana metsaga, mis asub VEP kõrval ehk ei näe vajadust siin praegu töid teha.

Metsaülem selgitab, et lepp kukub ümber ja üksikud saared, mis siin on, on samuti seenhaigustele vastuvõtlikud.

Farištamo Eller toob välja, et lamapuit on oluline niiskuse säilitaja. Ta leiab, et tegemist on väikese alaga, mida ei tuleks torkida. See tuleks jätta looduslikule arengule. Ta palub veel täpsustust selgusetu ala tähenduse osas.

Farištamo Eller leiab, et eraldise võiks muuta lähtuvalt sellest, et veel kinni kasvamata ja tõesti lage ala jääks eraldusest välja – siis võib olla täius suurem ja pole tegemist harvikuga. Ta küsib, kas RMK tegeleb eksitamisega, kui kirjeldab tutvustuses seda metsaosaku vana metsa.

Kaasamise spetsialist Susanna Kuusik leiab, et noor, keskealine ja vana mets on vajalikud lihtsustused. Vana metsa alla läheb leplik seetõttu, et lepal ei ole raievanust seaduses määratud.

Anneli Pälasing: Olen jätkuvalt seisukohal, et vaja oleks teha lageraie 0,5 ha alal.

Kokkuvõte

Farištamo Eller ja Martin Enn leiavad, et ala tuleks jätta looduslikule arengule.

Farištamo Eller palub saata kategooriad, kuidas metsasid jagatakse ja täiendavad selgitused, mida tähendab „selguseta ala“.

Anneli Pälsing näeks leppade ja remmelgate asemel uut kaasikut.

Metsäülem ootab ettepanekuid nädala jooksul, 5. septembriks aadressil viljandimaa@rmk.ee.